

Stockholms kommun

registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid Rågsvedsskolan

ingalill.hagglund@stockholm.se

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn av Rågsvedsskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Rågsvedsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Rågsvedsskolan besöktes av Skolinspektionen den 7 och den 8 maj 2013.

Fakta om skolan

Rågsvedsskolan är en kommunal skola belägen i stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass samt grundskola respektive grundsärskola årskurserna 1–9. Vid tillfället för tillsynen har Rågsvedsskolan 282 elever. Av dessa går 23 elever i förskoleklassen och 92 elever deltar i fritidshemmets pedagogiska verksamhet. Rågsvedsskolans ledning består av en rektor och en biträdande rektor.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverket statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 uppnådde 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Motsvarande andel för riket var 72 procent. Av skolans egen redovisning av kunskapsresultaten i matematik för samma år framgick att 70 procent av eleverna bedömdes uppnå kunskapskraven för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3.

Med anledning av för litet elevantal går det inte av Skolverkets statistik att utläsa andelen elever som uppnått kravnivån på samtliga delprov på det nationella ämnesprovet i svenska respektive svenska som andra språk. Av statistiken framgår dock att i sju av de åtta delproven i svenska uppnådde 100 procent av eleverna kravnivån. Andelen elever i riket som uppnådde kravnivån i samtliga delprov svenska var 74 procent. Av skolans egen redovisning av kunskapsresultaten i svenska för samma år framgick att 70 procent av eleverna bedömdes uppnå kunskapskraven för godtagbara kunskaper i årskurs 3.

I de naturorienterande respektive de samhällsorienterande ämnena var det enligt skolan 80 procent av eleverna som år 2012 bedömdes uppnå kunskapskraven för godtagbara kunskaper i årskurs 3.

Årskurs 6

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik för läsåret 2011/2012 att 68 procent av eleverna uppnådde kravnivån på samtliga delprov i matematik. Motsvarande andel för riket var 79 procent. I skolans egen sammanställning av kunskapsresultaten för samma år framgår att 67 procent av eleverna bedömdes uppnå kunskapskraven i matematik i slutet av läsåret. På ämnesprovet i engelska visar Skolverkets statistik att 64 procent av eleverna uppnådde kravnivån på samtliga delprov. Motsvarande andel för riket var 87 procent. Skolan bedömde samma år att 58 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i engelska. Vidare uppnådde 57 procent av eleverna kravnivåerna på det nationella provet i svenska som andra språk, att jämföra med rikets 54 procent. I ämnena svenska och svenska som andra språk bedömde skolan att 62 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i slutet av samma läsår.

I de naturorienterande respektive de samhällsorienterande ämnena var det enligt skolans bedömning 71 respektive 54 procent av eleverna som år 2012 uppnådde kunskapskraven. Av skolans sammanställningar framgår vidare att 81 procent av eleverna bedömdes uppnå kunskapskraven i ämnet bild, 71 procent i ämnet hem- och konsumentkunskap, 76 procent i ämnet idrott och hälsa, 62 procent i musik och 81 procent i ämnet slöjd.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets statistik för år 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 164 poäng i årskurs 9, jämfört med 211 poäng för riket. De senaste fem åren har meritvärdet i Rågsvedskolan varierat mellan 129 som lägst (år 2011) och 171 som högst (år 2010). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen år 2012 var 32 procent. Motsvarande andel för riket var 77 procent. Under de fem senaste åren har andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen varierat mellan 27 procent som lägst (år 2011) och 46 procent som högst (2010). Andelen elever som år 2012 var behöriga till såväl gymnasieskolans högskoleförberedande program som yrkesprogram var 52 procent. De elever som läser i grundsärskolan bedöms av skolan uppnå kunskapskraven i alla ämnen.

Helhetsbedömning

Av tillsynen framgår att kunskapsresultaten i Rågsvedsskolan är låga. Läsåret 2011/2012 uppnådde endast en tredjedel av eleverna i årskurs 9 målen i alla ämnen. I årskurs 6 var resultaten något bättre men ändå under genomsnittet för riket. Skolan är medveten om de låga kunskapsresultaten, har analyserat orsakerna till dessa och arbetar för att alla elever ska nå kunskapsmålen. Skolinspektionen bedömer dock att skolan behöver vidta åtgärder i arbetet för att eleverna ska uppnå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Av tillsynen framgår inget annat än att det råder trygghet och studiero i skolan. I det fortsatta arbetet för trygghet och studiero behöver skolan utarbeta och förankra ordningsregler under medverkan av eleverna samt se till att dessa efterlevs i skolan. Vidare behöver skolan se till att beslut om disciplinära åtgärder fattas och dokumenteras skriftligt av den som vidtagit åtgärden samt säkerställa att skolans personal anmäler signaler om kränkande behandling till rektorn.

Tillsynen visar att skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och i övrigt bedriver ett tillfredsställande arbete avseende särskilt stöd. Skolan behöver dock se till att det i åtgärdsprogrammen tydliggörs hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av tillsynen framgår att rektorn driver flera pedagogiska utvecklingsfrågor och strävar efter att personalen är delaktiga i detta arbete. Dock framgår att engagemanget för och kännedomen om det systematiska kvalitetsarbetet i skolan varierar. Lärare är inte alltid delaktiga i analysen av skolans kunskapsresultat eller medverkar i kvalitetsarbetet som består i att följa upp och utvärdera skolans insatser för att alla elever ska uppnå målen för utbildningen. Med anledning av att kunskapsresultaten i Rågsvedsskolan behöver förbättras är det angeläget att skolan fortsätter att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Vad gäller verksamheten i fritidshemmet bedömer Skolinspektionen att den stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Avslutningsvis bedömer Skolinspektionen, trots de brister som har identifierats, att det i skolan bedrivs ett omfattande hälsofrämjande och pedagogiskt arbete för att eleverna ska uppnå målen för utbildningen och att rektorn är drivande i arbetet för att hela skolans personal ska arbeta utifrån läroplanernas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Utarbeta ordningsregler under medverkan av eleverna och implementera ordningsreglerna i skolans verksamhet.
- Implementera rutiner för dokumentation av disciplinära åtgärder.
- Implementera rutiner för hur signaler om kränkande behandling av elever vid Rågsvedsskolan ska anmälas till rektorn respektive huvudmannen.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska det finnas ordningsregler för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet.

Skolinspektionen har vid tillsynen tagit del av skolans ordningsregler. Av dessa framgår exempelvis "kommer vi i tid", "har vi mobiltelefoner avstängda under lektion och "tar vi av oss mössa, keps och ytterkläder i klassrummet och i matsalen". Vid de samtal och intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med elever i Rågsvedsskolan framkommer att de känner till att det finns såväl klassrumsregler som gäller för respektive klassrum som ordningsregler som gäller för hela skolan. Eleverna ger dock uttryck för att de inte känner till vad i synnerhet skolans ordningsregler innefattar och att de inte heller varit delaktiga i utarbetandet av dessa. Att eleverna inte varit med i utarbetandet av skolans ordningsregler bekräftas vid intervjuerna med såväl lärare som rektorn där de redogör för att det är skolans personal som har utarbetat dessa. Vid intervjuerna med elever, lärare respektive rektorn framkommer även att efterlevnaden av klassrumsreglerna och skolans ordningsregler varierar bland såväl elever som personal. Exempelvis redogörs för att det finns personal i skolan som inte alltid vidtar omedelbara eller tillfälliga åtgärder för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende som bryter mot ordningsreglerna. Som exempel nämner elever att det finns lärare som, om det förekommer att någon elev inte

följer klassrums- eller ordningsregler, inte visar någon reaktion gentemot detta. Vid intervjun med rektorn bekräftar hon att efterlevnaden bland personalen kan variera men att i stort sett all personal målmedvetet arbetar för att ordningsreglerna i skolan ska följas.

Disciplinära åtgärder

Enligt skollagen ska en disciplinär åtgärd som vidtagits dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

I samband med de intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med skolans lärare redogörs för att det undantagsvis förekommer att disciplinära åtgärder vidtas som inte alltid dokumenteras i enlighet med författningarnas krav. Det framkommer att lärarna vanligen dokumenterar åtgärden men att detta kan bero på antalet förekomster och karaktären på åtgärden, eller som en lärare uttrycker det "om det återkommer då kontaktar man föräldrarna". Att disciplinära åtgärder inte alltid dokumenteras bekräftas vid intervjun med rektorn som berättar att skolan har rutiner för detta men att rutinerna inte alltid följs.

Anmälan av signaler om kränkande behandling

Skollagen anger att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enligt skolans plan mot kränkande behandling, av skolan benämnd "Rågsveds-skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling", finns rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska anmälas till rektorn respektive till huvudmannen. Vid de intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med lärare framkommer dock att eventuella kränkningar, som exempelvis nedsättande kommentarer som upplevs som kränkande, inte alltid rapporteras till rektorn vilket även innebär att rektorn inte alltid anmäler signaler om eventuella kränkningar till huvudmannen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5, 24 §§, 6 kap. 10 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att de skriftliga omdömena bör utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper och kunskapsutveckling i förhållande till läroplanen.

I de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte alltid vilka insatser som skolan behöver vidta för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Som exempel framgår i en individuell utvecklingsplan följande under rubriken "Följande förmågor kan eleven utveckla i förhållande till kunskapskraven", "Du måste jobba på att ta med dig kläderna till varje idrottslektion. Vi har pratat om att du kan ha kläder hos om det är svårt att komma ihåg. Kämpa vidare under alla lektioner och moment, även om det står dans på schemat". Rektorn uppger vid intervjun att hon är medveten om de individuella utvecklingsplanernas varierande kvalitet och framhåller att arbetet med dem och dess innehåll är under utveckling.

Tillsynen visar att det finns brister avseende skolans individuella utvecklingsplaner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Av tillsynen framgår att rektorn tar ansvar för att det i skolan bedrivs ett omfattande arbete med dokumentation av verksamheten vid skolan. Vid de intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med skolans lärare redogör de bland annat för att rektorn driver flera pedagogiska utvecklingsfrågor som de på olika sätt är delaktiga i, att arbetet med detta dokumenteras och att rektorn strävar efter att personalen ska medverka i detta arbete. Vid de samtal och intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med såväl skolans personal som rektorn framkommer dock att engagemanget för och kännedomen om det systematiska kvalitetsarbetet i skolan varierar bland skolans personal. Som exempel framgår att berörd personal inte alltid är med i analysen av skolans kunskapsresultat eller delaktiga i kvalitetsarbetet som består i att följa upp och utvärdera skolans insatser i arbetet för att alla elever ska uppnå målen för utbildningen. Med anledning av att kunskapsresultaten i Rågsvedsskolan behöver förbättras är det angeläget att skolan fortsätter att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Tillsynen visar att det finns brister inom skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Stockholms kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 30 september 2013.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utarbeta åtgärdsprogrammen så att de anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vid tillsynen av Rågsvedsskolan har Skolinspektionen tagit del av åtgärdsprogram som utarbetats vid skolan under höstterminen 2012 respektive vårterminen 2013. Av åtgärdsprogrammen framgår inte alltid tydligt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Med anledning av att arbetet med särskilt stöd i övrigt motsvarar författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig. Stockholms kommun tilldelas därför en anmärkning.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Johan Pellberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).